

عنوان مقاله:

تحلیل انسجام متنی غزلی از حافظ براساس ساخت مبتدایی

محل انتشار:

دوماهنامه جستارهای زبانی، دوره 7، شماره 7 (سال: 1395)

تعداد صفحات اصل مقاله: 26

نویسنده:

مسعود آلگونه جونقانی - استادیار زبان و ادبیات فارسی، دانشگاه اصفهان، اصفهان، ایران

خلاصه مقاله:

یکی از مباحثی که همواره در بحث از ساختار غزل مطرح می‌شود، موضوع بود یا نبود انسجام در غزل است. در همین راستا، در مقاله پیش رو، با به کارگیری رویکرد زبان شناسی نقش گرا و استخدام الگوی انسجام ساختاری، ساخت مبتدایی غزلی از حافظ را بررسی می‌کنیم. هدف از انجام این پژوهش این است که با تحلیل ساخت مبتدایی بند و نحوه سازماندهی عناصر درونی آن، چگونگی ظهور انسجام ساختاری را در غزل فارسی بحث و بررسی کنیم. پس از تبیین کلیاتی درباره فرائقشها، نحوه سازماندهی جمله از منظر ساخت مبتدایی و گونه‌های نشاندار و بی نشان ساختار مبتدایی در زبان فارسی را مطرح می‌نماییم. در ادامه، با استخدام روش توصیفی تحلیلی در بررسی ساخت مبتدایی جملات، غزلی از حافظ را بررسی می‌کنیم. در این بررسی، علاوه بر آشکار کردن نکاتی درباره انسجام ساختاری غزل و نحوه سازماندهی ساختارهای مضمونی آن، برخی از تلقی‌های پنهان شاعر را که در خلال این بررسی برجسته می‌شوند، تحلیل می‌کنیم. در پایان مشخص می‌کنیم که با تکیه بر این روش، امکان تحلیل و بررسی موضوع انسجام در بسیاری از غزلهای حافظ با اடکاء بر نحوه سازماندهی ساختار مبتدایی، وجود دارد.

کلمات کلیدی:

انسجام ساختاری، ساخت مبتدایی، مبتدا خبر، فرائقش، غزل حافظ

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:<https://civilica.com/doc/803370>